

Rijst van de marktleider: met alle zorg omgeven

De redactie van uw vakblad bracht een bezoek aan de onbetwiste marktleider in ons land van voorgekookte rijstproducten: Lassie in Wormer (Noord-Holland). Het bedrijf is in 1893 opgericht als gortpelfabriek en nog steeds gevestigd in een industrieel monument aan de Zaan. Je proeft er nog iets van de oude sfeer van een prettig familiebedrijf, waar het al decennia lang draait om innovatie en kwaliteit

CERTIFICATEN

In de jaren '50 is Lassie als merk grondlegger geweest van rijstetend Nederland. Tot eind 2005 was het bedrijf onderdeel van de internationale Sara Lee/DE groep, waartoe ook Douwe Egberts behoort. Sinds januari 2006 is het bedrijf in handen van het Spaanse Grupo SOS, in Nederland onder andere bekend via olijfolie-dochter Carbonell. Rijst produceren is één van de kernactiviteiten van het wereldwijd opererende Grupo SOS. Lassie is gecertificeerd voor zowel BRC, HACCP als GMP+.

KWALITEIT EN TECHNOLOGIE

Ir. Coen Maas, afgestudeerd als levensmiddele-technoloog, is sinds enige jaren Hoofd Kwaliteit en Technologie bij Lassie. In deze functie is hij tevens verantwoordelijk voor de beheersing van plaagdieren. Om plaagdierbeheersing integraal in de bedrijfsvoering toe te passen heeft hij de cursus Integrated Pest Management (IPM) gevolgd. Daarnaast zijn bij Lassie drie mensen in dienst die in het bezit zijn van het EVM-vakbekwaamheidsdiploma. De inspectie en bestrijding van plaagdieren wordt al jaren naar volle tevredenheid uitgevoerd door Anticimex Benelux BV.

PRODUCTEN EN PRODUCTIE-PROCES

Naast de bekende eigen merken rijst, al dan niet met toegevoegde kruidenmixen, produceert Lassie ook diverse 'private labels' voor verscheidene supermarktketens. Op jaarbasis wordt ca. 20.000 ton omgezet. Omgerekend betekent dit ongeveer 40.000.000 (!) pakken rijst. Ook worden eindproducten geproduceerd waarbij aan de rijst andere producten zijn toegevoegd, zoals zonnebloem- of pijnboompitten en gedroogde groenten.

De fabriek te Wormer is de enige productielocatie in ons land. Vanuit deze locatie wordt het assortiment via een eigen distributiecentrum onder de distributiekanaalen verspreid. Hoewel de ruwe grondstof uit verschillende landen over de wereld wordt geïmporteerd, komt het merendeel van de rijst uit Noord- en Zuid-Amerika, Azië en de Zuid-Europese landen. De

import wordt voornamelijk per schip getransporteerd, binnen Europa gebeurt dit veelal met behulp van treinen en vrachtauto's.

AANKOMST IN NEDERLAND

Bij aankomst in Nederland wordt van de rijst direct een monster genomen dat op kwaliteit wordt beoordeeld. Vast onderdeel van deze beoordeling is een onderzoek naar de aanwezigheid van ongerechtigheden, waaronder insecten. Een besmet of verontreinigd product wordt niet aangenomen.

Na goedkeuring van het product wordt het in (betonnen) silo's opgeslagen. Het aannamesproces daarna gaat als volgt:

- 1 Grove reiniging: verwijdering van alle grove delen.
- 2 Fijne reiniging: verwijdering van de ongepelde en gekleurde rijst.
- 3 Wat overblijft, is de zogenaamde goede fractie. Dit wordt maximaal 1 maand opgeslagen in een (betonnen) silo. Het verwijderde deel (paddy fractie) bestaat voornamelijk uit ongepelde rijst. Deze wordt alsnog gepeld en bij de goede fractie gevoegd.
- 4 Bij het in productie nemen van de rijst wordt deze geslepen (vliesjes verwijderen).
- 5 Het daarop volgend kookproces verkort het koken voor de consument van 30 naar circa 8 minuten.
- 6 Na gekookt en gekoeld te zijn, wordt het eindproduct opgeslagen in roestvaststalen karren, waarna het verpakt wordt in de welbekende (meestal kartonnen) verpakkingen.
- 7 Gedurende het gehele proces worden verschillende producten toegevoegd, al naar gelang het gewenste soort eindproduct.
- 8 Na verpakt te zijn, wordt het product maximaal 24 uur opgeslagen, totdat het per vrachtauto richting het distributiecentrum vervoerd wordt.
- 9 De silo's worden na lediging grondig gereinigd.

Het schitterend gerestaureerde complex van Lassie aan de Zaan.

Coen Maas, Hoofd Kwaliteit en Technologie bezig met een inspectie bij Lassie.

Training van alle personeelsleden

INVOERING IPM

In het verleden werd door Lassie nog wel eens overlast van plaagdieren geconstateerd. Dit betrof vooral muizen, rijstmeelkevers, rijstkladders en vruchtmotten, zowel in het product als in de productieomgeving. Om dit een halt toe te roepen, heeft men het IPM-systeem (Integrated Pest Management) ingevoerd. Dat heeft geholpen; op dit moment wordt geen overlast van plaagdieren meer geconstateerd.

IPM is ingezet, allereerst door alle werknemers door middel van een GMP-training (Good Manufacturing Practice) bekend te maken met plaagdieren. Het is belangrijk om ze bewust te maken van de kwaliteitsrisico's die plaagdieren met zich meebrengen. Gedurende een training die door het KAD is verzorgd, is de nadruk gelegd op het belang van de preventie van dierplagen.

KWALITEITSINSPECTIES HOUDEN SCHERP

Door het regelmatig uitvoeren van kwaliteitsinspecties, afwisselend verzorgd door Anticimex en het KAD, kreeg men een goed inzicht in de te treffen weringsmaatregelen. Regelmatige controlerondes met bijbehorende rapportage leverden hieraan tevens een goede bijdrage. De toepassing van de opgedane kennis heeft, in combinatie met een gerichte bestrijding, geleid tot een goed resultaat.

Welke acties zijn er op grond van deze inspecties en controlerondes genomen? De heer Maas somt op:

- Alle producten vrij van de wanden plaatsen.
- Alle openingen die verbinding hebben met buiten afdichten.
- Alle doorvoeren en openingen van, en naar verschillende afdelingen, afdichten.
- Gericht reinigen, lettend op de schuil- en ontwikkelingsplaatsen van plaagdieren.
- Monitoring van plaagdieren door de inzet van feromoonvallen, elektrische insectenvangers en onvergiftigd lokaas.
- Gebruikmaken van vangkooien en klemmen voor het wegvangen van muizen.
- Risicoproducten gekoeld opslaan.
- Overbodig materiaal (onder andere niet meer in gebruik zijnde machines) verwijderen.
- Leveranciersaudits uitvoeren om ook daaraan de aanvoer van plaagdieren te voorkomen.
- Een goede registratie en een trendanalyse van de vangsten en waarnemingen.

BEHANDELING

Wanneer er, ondanks de getroffen maatregelen, onverhoopt toch nog plaagdieren in grondstoffen worden aangetroffen, dan worden deze behandeld met onder andere de zuurstofarm-methode (ECO₂) of High Pressure Treatment (DKSH, zie DIERPLAGEN Informatie nr. 1 2006). De keuze is mede afhankelijk van de grootte van de partij.

WAAR HEEFT IPM TOE GELEID?

Al deze ingrijpende veranderingen hebben geleid tot een situatie waarin nagenoeg geen plaagdieren meer zijn, de kosten verlaagd zijn doordat de hoeveelheid afgekeurde producten is teruggedrongen en er minder gebruik hoeft te worden gemaakt van bestrijdingsmiddelen. Lassie heeft een duidelijke voorkeur voor alternatieve bestrijdingsmethoden. Tot slot heeft de invoering van IPM geleid tot een grotere betrokkenheid van de werknemers. Is het nu gedaan? Nee, Lassie is en blijft zich bewust van de gevaren voor plaagdieren en ziet IPM als een continu proces en zal dit ook zo blijven zien, aldus Coen Maas.

